Toelichting addendum
Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In dit document maken wij de wijzigingen die het addendum ten opzichte van de eerste versie van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft. Per pagina beschrijven we de wijzigingen. De was en word situatie lichten we in dit document toe.

Pagina 50

Tekst oud:

Uit de tabel blijkt dat de ratio weerstandsvermogen uitstekend is. Aan de schommelingen van de ratio valt op te maken dat risicomanagement een dynamisch proces is, dat continu gemonitord wordt. Ten opzichte van de vorige peildatum (jaarrekening 2023) is het risicoprofiel toegenomen. Dit komt enerzijds door de lagere beschikbare weerstandscapaciteit (van 19,5 miljoen naar 15,8 miljoen, in 2024 besloot de Raad de algemene reserve in te zetten voor een aantal investeringen en ontwikkelingen).

Addendum:

Uit de tabel blijkt dat de ratio weerstandsvermogen uitstekend is. Aan de schommelingen van de ratio valt op te maken dat risicomanagement een dynamisch proces is, dat continu gemonitord wordt. Ten opzichte van de vorige peildatum (jaarrekening 2023) is het risicoprofiel afgenomen. Dit komt doordat de benodigde weerstandscapaciteit is afgenomen.

Pagina 51

Tekst oud in tabel risico's:

Projecten "grondbedrijf"	Uit de jaarrekening 2022 volgt een risico inschatting van bijna € 0,8 miljoen. Zie ook paragraaf grondbeleid.	I	667	De projecten zijn bij de jaarrekening 2023 geactualiseerd. Daaruit volgt dit risicobedrag.	667

Addendum:

Projecten "grondbedrijf"	De projecten zijn bij de jaarrekening 2023 geactualiseerd. Daaruit volgt dit risicobedrag.	I	667	Er is geen gewijzigd inzicht op dit risico.	667

Pagina 52

Tekst oud:

Sportvrijstelling BTW (De Werft)	De fiscale positie van EWW B.V. ligt ter beoordeling voor bij de Belastingdienst. Daarna is duidelijk of de btw-aftrek op de investering van onder andere De Werft in stand blijft. Impact is € 1 miljoen, kans is ingeschat op 50%. Met de Belastingdienst en onze fiscalist is eind 2022 gesproken over dit dossier. De vragen die waren gesteld zijn begin maart 2023 beantwoord.	I	-	Dit dossier is eind 2023 afgewikkeld met de Belastingdienst en de benodigde correcties zijn gedaan. De gevolgen zijn verwerkt in de jaarrekening 2023. Dit risico kan daarmee vervallen.	Afgerond
BTW De Wetering	Voor de Wetering wordt ingezet op het volledig verrekenen van de BTW op de investeringskosten. Hierover bestaat vooraf echter geen zekerheid. In het worst-case scenario blijkt achteraf dat een groot deel van de BTW niet verrekenbaar is. Dit gaat om € 1,2 miljoen.	I	-	Door de raad is in mei 2024 een nieuw investeringskrediet vastgesteld. Daarin wordt niet ingezet op het volledig verrekenen van de BTW. We zien in dit project geen specifiek BTW-risico. Dit risico kan vervallen.	Afgerond

Addendum:

Dit risico is verwijderd. In de jaarrekening 2023 is dit dossier afgehandeld en in 2024 stelt de raad een nieuw investeringskrediet beschikbaar, waardoor dit voor begroting 2025-2028 geen risico meer vormt.

Pagina 53

Tekst oud:

Crossroad (jeuggzorg)	Uit de regio is vernomen dat Crossroads (jeugdzorg) in 2024 een extra bedrag van 12 miljoen nodig heeft. Voor 2025 bestaat het risico dat er opnieuw een bijdrage aan Crossroads noodzakelijk is, maar dit kan op dit moment nog niet financieel worden gekwantificeerd	I	PM

Addendum

Is geworden pagina 52

Crossroad (jeugdzorg)	Uit de regio is vernomen dat Crossroads (jeugdzorg) in 2024 een enorm tekort heeft. Er moet een extra bedrag naar Crossroads toe. Voor 2025 bestaat het risico dat er opnieuw een bijdrage aan Crossroads noodzakelijk is, maar dit kan op dit moment nog niet financieel worden gekwantificeerd.	I	PM

Pagina 53

Tabel oud:

Kengetallen	Streef-	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	waarde	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Netto schuld-quote	20-50%	23,1%	45,2%	51,1%	63,6%	58,3%	74,6%
Netto schuld-quote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 90%	22,6%	44,1%	49,0%	61,5%	56,2%	72,6%
Solvabiliteitsratio	< 90%	35,6%	28,1%	25,5%	22,8%	23,6%	20,3%
Grondexploitatie	< 20%	-2,1%	-0,6%	-0,6%	-0,6%	-0,6%	-0,5%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	1,1%	0,7%	1,7%	0,8%	0,6%	0,0%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	90-105%	88,7%	94,2%				
Netto schuld per inwoner	in €	868	1.310	1.709	2.141	2.016	2.615

Addendum:

Tabel nieuw, geen decimalen en aangepast naar goedgekeurde jaarrekening 2023 en begroting 2024.

Kengetallen	Streef-	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	waarde	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Netto schuld-quote	20-50%	27%	47%	51%	64%	58%	75%
Netto schuld-quote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 90%	26%	45%	49%	61%	56%	73%
Solvabiliteitsratio	20%-40%	35%	29%	25%	23%	24%	20%
Grondexploitatie	< 20%	-2%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	1%	0%	2%	1%	1%	0%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	90-105%	97%	98%				
Netto schuld per inwoner	in €	868	1.291	1.709	2.141	2.016	2.615

Tekst oud:

De **solvabiliteit** is de afgelopen jaren verbeterd. Het eigen vermogen is vrij constant gebleven. In 2025 neemt de solvabiliteit af ten opzicht van voorgaande begroting. Dit komt doordat de investeringen in het Dorpshuis en rioolgemaal aan de Sweensstraat met een geldlening gefinancierd moeten worden.

Addendum:

Een **solvabiliteitsratio** van 20% of hoger is de streefwaarde, de gemeente heeft dan een gezonde ratio. De gemeente heeft dan meer eigen vermogen ten opzichte van vreemd vermogen. De ratio geeft de financiële positie en stabiliteit weer. De solvabiliteitsratio neemt komende jaren af, door de toename van vreemd vermogen. Dit komt door de grote investeringen die komende jaren met vreemd geld

gefinancierd worden. Komende jaren investeren we in wegen, groen, riool, Dorpshuis en (onderwijs)huisvesting.

Tekst oud:
De **netto schuldquote** is gestegen ten opzichte van vorig jaar. Ook dit wordt veroorzaakt door de investeringen waarvoor we een geldlening voor moeten aantrekken.

Addendum:
De **netto schuldquote** is gestegen ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door de investeringen in wegen, groen, riool, Dorpshuis en (onderwijs)huisvesting die voor komende jaren gepland staan. De financiering voor de investeringen zal met vreemd vermogen (geldlening) plaatsvinden.

Tekst oud:
De **structurele exploitatieruimte** is afgerond 1,3%. Het structureel begrotingssaldo in 2025 is positief (€ 985.000). Vanaf 2028 slaat dit om naar een negatief bedrag als gevolg van het tekort op de begroting.

Addendum:
De **structurele exploitatieruimte** is afgerond 2%. Het structureel begrotingssaldo in 2025, 2026 en 2027 is positief. Vanaf 2028 slaat dit om naar een negatief bedrag als gevolg van het tekort op de begroting.

Tekst oud:
De **belastingcapaciteit** biedt inzicht in hoe de belastingdruk binnen een gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. De gemiddelde woonlasten van een gezin zetten we af tegen het landelijk gemiddelde van het voorgaande jaar. Het gemiddelde wordt gebaseerd op de Atlas van de Lokale Lasten van het COELO. Een belastingcapaciteit hoger dan 100% betekent dat de gemiddelde woonlasten in onze gemeente hoger zijn dan het landelijk gemiddelde. Aangezien het landelijk gemiddelde voor 2025 nog niet bekend is, is gerekend met het gemiddeld over 2024. Dit is afgezet tegen onze woonlasten van 2025.

Addendum:
De **belastingcapaciteit** biedt inzicht in hoe de belastingdruk binnen een gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. De landelijke gemiddelde zijn bij het samenstellen van de begroting 2025 nog niet bekend. Het geeft een vertekend beeld om de belastingen van de gemeente Loon op Zand (welke in 2025 worden verhoogd) te vergelijken met een landelijk gemiddelde dat gebaseerd is op een ander begrotingsjaar. Voor begroting 2025 kan de belastingcapaciteit nog niet inzichtelijk worden gemaakt.

Pagina 55
Tabel oud:

EMU - saldo (bedragen x € 1.000)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
1- Het geraamde totaal saldo van baten en lasten (excl. Toevoeging aan en onttrekking uit reserves)	-913	-178	-374	-94	-636
2- Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.121	3.333	3.451	3.746	3.943
3- Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	264	264	265	267	264
4- Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-6.633	-9.287	-9.537	3.774	-12.971
5- Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	-	-	-	-	-
6- Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	-	-	-	-
7- Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-10	-51	-51	-51	-51
8- Baten bouwgrondexploitaties, voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	43	20	20	20	20
9- Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	-	-	-	-
10- Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	**-4.129**	**-5.899**	**-6.227**	**7.662**	**-9.431**

Addendum:
Tekst, uitleg EMU-saldo toegevoegd en nieuwe tabel, conform BBV

Het EMU-saldo van de overheid is een in Europees verband gehanteerd en gedefinieerd macro-economisch begrip. Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de overheid.
In het stabiliteitspact is afgesproken dat een tekort voor de totale sector overheid hoger dan 3 procent van het bruto binnenlands product (BBP) niet is toegestaan.

Een goede informatievoorziening is essentieel voor het monitoren en beheersen van het EMU-saldo voor het onderhoud van het gemeente- en provinciefonds. Daarom ook is in het bestuurlijk akkoord afgesproken dat met ingang van de begroting 2006, onverminderd de bestaande tussentijdse rapportages, een overzicht moet worden verstrekt waarin informatie wordt verstrekt over het begrotingsjaar, het daaraan voorafgaande jaar en het daarop volgende jaar. De toezichthouder, in ons geval GS van Noord-Brabant, toetst hierop en is verplicht de gemeente te wijzen op het niet nakomen van haar verplichtingen, ook die ingevolge de Wet Houdbaarheid Overheidsfinanciën (HOF).
Onderstaand is de voorgeschreven informatie van de gemeente Loon op Zand voor het begrotingsjaar 2025 opgenomen.
In het overzicht is zichtbaar dat het EMU-saldo voor een belangrijk deel bepaald wordt door de investeringen die op de balans worden geactiveerd.

Onderstaande tabel is gebaseerd op de notitie van de commissie BBV "Geprognosticeerde balans en EMU-saldo"(d.d. nov. 2018). Daarbij is gekozen voor de berekening van het EMU-saldo vanuit het exploitatiesaldo (EMU-enquête van het CBS).
De referentiewaarde voor het EMU-saldo is nog niet bekend, bij het samenstellen van de begroting 2025 was de Septembercirculaire 2024 nog niet verschenen met de referentiewaarde EMU-saldo voor de gemeente Loon op Zand.

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)		**2024**	**2025**	**2026**
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-913	-178	-374
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-6.633	-9.287	-9.537
3	Mutatie voorzieningen	264	264	265
4	Mutatie voorraden (incl.bouwgronden in exploitatie)	1.300	-13	-
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-
Berekend EMU-saldo		**-5.982**	**-9.213**	**-9.646**